

1. Dilde Türkçeye dönüş, Türk dilini geliştirme atılımı Türk devriminin ilkelerinin gereğidir. Dilde Türkçecilik, halkla aydın kesimin birbirini anlar hale gelmesinde; dil yönünden, yönetenlerle yönetilenler arasındaki yabancılığın giderilmesinde en büyük etken olmuştur. Türk dili, türetilcek yeni sözcüklerle, bilim alanında da yeni sözcüklere ve kavramlara kavuşacaktır. Kitle iletişim araçlarının en uzak yurt köşelerine kadar ulaşması, tüm yurttaşların okur yazar hale gelmesiyle bu akım daha da güçlenecektir.

Bu parçada yazarın "bu akım" dediği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İletişim araçlarını tüm halka yayma girişimi
- B) Bilimsel alanda söz sahibi olma
- C) Aydınların halkı aydınlatma çabası
- D) Halkın kendi kendini yönetmesi anlayışı
- E) Türkçeyi sadeleştirme ve yeni sözcüklerle zenginleştirme

2. Hiçbir şeyi. Çünkü hiçbir sanatçı bunun için yazmaz. Daha doğrusu yazamaz. Çünkü bir eylem adamı değildir sanatçı. Çözümleme gücü yoktur elinde. Sanatçı sergiler, düşündürür, yorumlamayı da seyircisine ya da okuyucusuna bırakır. Doğru çözüm, sonradan doğru yorumlayanlardan gelir.

Bu parça, aşağıdaki sorulardan hangisine karşılık söylenmiş olabilir?

- A) Bu yapıta başlarken neyi öne çıkarmak istediniz?
- B) Yazma eylemiyle sanatçı neyi gerçekleştirmek ister?
- C) Bu yapıtınızda neyi çözümlemeyi amaçladınız?
- D) Okuyucu, bir yapıtı değerlendirirken neyi dikkate alır?
- E) Sanatçı, sanat yapısını ortaya koyarken neyi hedefler?

3. Bir öyküyü anlatmanın en kolay yolu, onu dışardan bakan bir anlatıcı açısından anlatmaktır. 20. yüzyıl başlarında, her şeye hakim, her şeyi bilen anlatıcı, romanın gerçekçi gelişimi ile çeliştiği için, romanlar daha çok birinci şahıs anlatımlara bıraktı yerini. "Bir varmış bir yokmuş" açısından, masal anlatırcasına olayları bilen anlatıcı; artık kendi duygularını da dile getiren, olaylardan soyutlanmamış, hatta çoğu zaman, olayların içindeki karakterlerden biri olarak öyküyü dile getirmeye başladı.

Bu parçada aşağıdakilerin hangileri karşılaştırılmıştır?

- A) Öykülerle romanların olaylara bakış tarzları
- B) Bilgiye değer veren roman yazarlarıyla duyguya değer veren yazarlar
- C) Soyut olaylarla somut olayların romandaki yeri
- D) Eski öykülerin anlatıcısıyla yeni öykülerin anlatıcısı
- E) Öykü yazarlarıyla öykü anlatanlar

4. Saramago'nun romanında hiçbir karakterin adının olmaması çok gariptir. Karakterlerin biri dışında hepsi kör olduğuna göre, anlaşmak için en anlamlı yol birbirlerinin seslerinden adlarını öğrenmeleri olur; halbuki kitap boyunca süren "koyu renk gözlüklü kız" gibi açıklamalar körlerin hiçbir işine yaramaz. Sadece dışardan bakan ve gören biz okurlara bilgi verir. Bu yöntemle Saramago, okuru körlerin dünyasının dışında tutmaya çalışmış anlaşılır.

Bu parçada yazar, sözünü ettiği romanı hangi yönden eleştirmektedir?

- A) Romanın anlatımıyla seçilen karakterlerin uyum içinde olmaması
- B) Toplumda az rastlanan kişileri karakter olarak seçmesi
- C) Okura doğrudan bilgi yüklemesi
- D) Körlerin dünyasını bilmemesi
- E) Mekanı yeterince betimleyememesi

5. Hatırlayın ne uygarlıklar yok oldu şu geride bıraktığımız bin yılda ve niceleri kuruldu eskilerinin yerine. Yeryüzü bile şekil değiştirdi, önüne geçilemeyen felaketlerin ve doğa olaylarının ardından. Teknoloji, alev saçan kocaman bir canavar oldu, küçücük bir ateşten. Bilim, bilinmeyendi eskiden, şimdi her şeyin bilinmesi ciddi bir korku unsuru oldu. Tıp, gizli gizli ölü keserek ve garip bitkilerden şifa bulmakla sınırlı iken artık açık kalp ameliyatları bile halka açık yapılıyor.

Bu parçada aşağıdakilerin hangisinden söz edilmektedir?

- A) Günümüzde çoğu şeyin eskisinden çok farklı olduğundan
- B) Zamanın önüne durmanın mümkün olmadığından
- C) Bilimin insan yaşamını oldukça kolaylaştırdığından
- D) İnsanın her geçen gün daha da mutsuz olduğundan
- E) Teknolojinin doğanın dengesini bozduğundan

6. Roman boyunca, kılıç olduğunda ölümü, kiraz dudaklar olduğunda güzelliği anlatan kırmızı, son bölümde de "İstanbul'da bir yüz yıl açan nakış ve resim heyecanının kırmızı gülü de işte böyle soldu." sözleriyle bir dönemini kapatan resmin ve sanatın kendisi haline gelir. Yazarın, kırmızıyı neredeyse tek başına romandaki tüm imgeler haline sokması edebiyatta az rastlanan bir örnek olarak gösterilebilir.

Bu parçada sözü edilen romanın en belirgin özelliği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Anlaşılması güç imgeler içermesi
- B) Belli bir olayın işlenmemiş olması
- C) Olaydan çok duyguya ağırlık verilmesi
- D) Bütün imgelerin kırmızı üzerine yüklenmesi
- E) Türünün ilk örneği olması

7. Vapur yanaşırken merdivenlerdeydim. Biri sen kokuyordu. Değildin biliyorum. Ancak sen kokuyordun. Bu şehirde bile değildin biliyorum, ama sen kokuyordun. Oradaymışsın gibiydi. Ben yalnız ve savunmasız, elimde beni sana sürükleyen bir kitap ve güneşin yitişinin sarhoşluğuyla... Biri sen kokuyordun. Bir anda aktı görüntüler. Seni, Kadıköy'den elimde parlak bir dosya varken uğurladığımı hatırladım. İçimin yangısı daha da arttı.

Bu parçanın yazarında aşağıdaki duygulardan hangisi ağır basmaktadır?

- A) Pişmanlık
- B) Özlem
- C) Kaygı
- D) Öfke
- E) Alınganlık

8. Kıbrıs Türk halk danslarının geçmiş, aslında çok eskiye dayanmaz... 1973 yılında, İzmir Fuarı'nda bir festivalde Kıbrıs'ı "Antep" yöresinin oyunları ile temsil ettiğimiz hâlâ zihinlerden silinmemiştir. Gaziantep'ten gelen ekibin, "Sizin kendi oyunlarınız yok mu?" sorusu kendimize gelmemizin ilk adımı olmuştur. Bunun ardından o dönemde halk oyunlarına gönül vermiş birkaç kişinin yaptığı çalışmalarla iki elin parmaklarını geçmeyecek kadar oyunumuz derlenmiştir. Bu araştırmalar amatörce de olsa, bir başlangıç oluşturması açısından önemlidir...

Bu parçada aşağıdakilerden hangisine açıklık getirilmiştir?

- A) Kıbrıs'ın yerel halk danslarının nasıl oluştuğuna
- B) Halk danslarının, ülkeyi tanıtmakta ne kadar yararlı olduğuna
- C) Türk halk danslarının yöreden yöreye ne kadar farklılıklar taşıdığına
- D) Kıbrıs'ı tanıtmak için neler yapılması gerektiğine
- E) Halk danslarının derlenmesinde hangi yolların izleneceğine

9. Sanat, insanoğlunun kendini ifade etme zorluğundan kaçarken sığındığı bir saçakaltıdır. Önyargısız, herhangi bir çıkar beklemeden, en azından üretim aşamasında tüketim için düşünülmeyen bir çabadır. Belki, sanatçının ütöpik dünyasının gerçeklikle çarpıştığında çıkardığı gürültüyle oluşan, bireyin, farklılığını, yalnızlığını gidermek için kendi benzerlerini bulmaya çalıştığı bir anlatım yolu. Estetik öğelerle desteklenmiş bir ifade biçimi olsa gerek...

Bu parçada aşağıdakilerden hangisinin üzerinde durulmaktadır?

- A) Sanatın ne olduğu
- B) Sanatçının toplumdaki yeri
- C) Sanatın evrenselliği
- D) Sanatçının hayal dünyası
- E) Sanatla insan ilişkisi

10. Muhafazakar görüşlü sayılabilecek mimarlarımızdan birisi, en geç 30 senede bir yıkılacak evler yapsak, şehirlerimiz bu hale gelmezdi, der. Tabii şehirleri işgal eden beton yığınlarını görünce insanın ona hak vermemesi imkansız. Ancak satır arasında başka bir şey var. Hatta arada değil, çok da belirgin. Bir ev en fazla otuz sene sonra yıkılır, yerine yenisi yapılır; böylece kuşakların sonrakiler üzerindeki tahakkümü ortadan kalkar.

Bu parçaya göre şehirlerin çirkin görünümünü yok edebilmek için aşağıdakilerden hangisi yapılmalıdır?

- A) Bir binaya en fazla otuz yıl ömür biçilmeli.
- B) Bina yapımı için ayrıntılı bir projelendirme çalışması yapılmalı.
- C) Şehrin tarihi dokusunu bozmayacak bir yapılaşmaya izin verilmeli.
- D) Görüntü kirliliği oluşturan binalar yıkılmalı.
- E) Tarihi binalar koruma altına alınmalı.

11. 2000'e sayılı günler kalmışken bir milenyum fırtınasıdır gidiyor. El attığı her konuyu sulandırmayı başaran halkımız, popüler medyanın da desteğiyle, bu milenyum safsatasına da kendini kaptırmış görünüyor. Eski milenyumda ne yaptınız da yenisinde ne yapacaksınız, diye sorası geliyor insanın. Sanki bir gece yarısı değişen yıl, bütün olumsuzlukları alıp götürülecek. İnsanın kendi uydurduğu bir zaman dilimine yüklediği bu kadar büyük anlama da pes doğrusu!

Bu parçada yazar aşağıdakilerin hangisini eleştirmektedir?

- A) Medyanın halkı yanlış yönlendirmesini
- B) Milenyum kavramının gereğinden fazla önemsenmesini
- C) Başarısızlığın nedenlerinin yanlış yerlerde aranmasını
- D) Halkın öz değerlerinden gün geçtikçe uzaklaşmasını
- E) İnsanların belli zamanlara belli anlamlar yüklemesini

12. Bir dönem akın akın Almanya'ya çalışmaya giden Türklerin her halde çok az bir kısmı bu ülkeye uyum sağlayabildi. Birkaç kuşak yetişti yine de Almanya'da. Bence artık vatansızdılar, ne orada mutluydular ne de hiç değilse yıllık tatillerini geçirip sıla özlemlerini gidermeye geldikleri ülkelerinde... "Almanca" olmuşlardı artık, tüylü şapka, mercedes ve elde taşıdıkları teyp ile karikatürlere bile konu oldular.

Bu parçada aşağıdakilerin hangisinden söz edilmektedir?

- A) Zenginliğin kişilerde oluşturduğu kişilik sapmasından
- B) Almanya'da yetişen neslin kimliklerini kaybetmelerinin nedenlerinden
- C) Vatan duygusunun yabancı bir ülkede nasıl hissedildiğinden
- D) Almanya'daki Türklerin içinde buldukları ruhsal durumdan
- E) Türkler'le Almanlar'ın kültürel karşıtıklarından